

Reparaties aan de Predikantenwoning aan de Markt uit 1717

door Jan van Helvoirt

In 1715 kocht het Dorpsbestuur het ‘Sterrenhuis’ aan de noordkant van de Markt van Gerard van Diessen om te gebruiken als *Predikantenwoning* of *Pastorie*. De schepenen lieten 'twee slijthuisjes of schoppen' afbreken waar in 1717 de nieuwe woning van de predikant moest komen; de oude Decanije was immers geheel verwoest door de Fransen. Beekse vaklui verrichtten in 1717 metsel- en timmerwerk aan de woning van de dominee. Het Dorpsbestuur bouwde in 1718 een schuur of 'torfhuis' bij de Pastorie, maakte de Beek voor de woning op en de brug werd gerepareerd door Driek Leemans. In juni 1718 metselde men de schuur naast de Pastorie zonder de 'scheypalen met Johan Sweens' te vinden. Het Predikantenhuis werd in 1719 grondig gerepareerd. In 1725 vond er een inventarisatie van de goederen in het huis van de dominee plaats. Jan van de Wiel timmerde in 1734 aan de Pastorie. Willem van Voorst, koster en schoolmeester te Riel, verkocht in 1736 aan Thomas van der Hammen, koster en schoolmeester te Hilvarenbeek, huis en hof west *de Pastorale Woning* en zuid de Gemene Plaats met een belijding (=inspectie). Michiel Leemans maakte in 1738 de voetbrug bij de Pastorie. Het Dorpsbestuur legde in 1741 een nieuwe planken vloer in de kamer van het Predikantenhuis. De schepenen verkochten in 1743 bomen op het Marktveld voor de Pastorie. Hendrik Walschots legde in 1745 een nieuwe vloer in de studiekamer van de dominee.

In juli 1747 was er brand in de ‘Pastorije’ toen de Prins van Hessen er logeerde. Gijsbert Maes repareerde in 1754 secreet, schoorsteen en dakkapel van de Pastorie. Hendrik Walschots vernieuwde in 1756 de ‘deksels’ op de bruggetjes over de Beek voor de Pastorie. Theodorus Vinken maakte in 1760 een nieuwe goot met een dakvenster en verrichtte voegwerk aan het huis van de dominee. Martinus Sleddens herbouwde in 1764 't secreet en de schouw in de Pastorie. Corstiaan Vingerhoets timmerde in 1767 een nieuwe staldeur, nieuwe schuiframen, dorpels en 'gelind of staketsel' om het Predikantenhuis. Martinus Sleddens maakte in 1770 een nieuwe kap met pannen op het Predikantenhuis. In 1775 werden de ramen en de schuifkozijnen van de Pastorie door Jan Vingerhoets hersteld. Joachim Toniaka verving in 1776 het glas en de ruiten van de Pastorie. In 1778 vond er een grote restauratie plaats op de Pastorie waaraan ook Diessen moest betalen en Peter van Gestel repareerde toen de vloeren, de goten en de brug. Stephanus van Erk beurde in 1783 voor het repareren van de ankers aan de Pastorale Woning die door de brand van 1782 vernield waren en de mr. timmerman Jan Christiaan Vingerhoets repareerde de ramen, vensters, poort en de ‘naald’. Gerrit van Bezauw herstelde in 1788 opnieuw de Predikantenwoning. Peter Heymans kocht in 1792 van Jan Verheggen een huis en hof oost *de Gemeentens Pastorie* en bouwde daar een ‘nieuw en deftig huis’. In 1809 werd de ‘Predikantswoning’ aan de westkant ingekort 'ten gerieve van de nieuwe kerk'. De aannemer moest in dat jaar *de geheelen westersche gevel van de Pastorie met de twee schoorstenen* afbreken.

De Protestantse Kerk werd in 1809 gebouwd op de plaats waar de 'stal' van de Pastorie stond en die werd aan de andere kant herbouwd. De predikant Jacob van Heusden kocht in 1809 de Pastorie aan de Vrijthof terug van de katholieken voor 1866 gulden. Hij kwam in 1809 met Peter Heymans overeen dat bij het bouwen van de nieuwe Kerk tussen *het Pastoriehuis* en het huis van Heymans een weg zou blijven (!) van 4½ voet Bossche maat. De kinderen Van Osch vererfden in 1823 een woning west de Domineeswoning en zuid het Marktveld. De timmerman Christiaan Vingerhoets maakte in 1827 een nieuwe 'balie' voor de Protestantse Kerk en de

Pastorie. Op dinsdag 7 december 1830 klopten drie gewapende lieden, die allen Frans spraken, aan bij de predikant Van Heusden bij het Predikantenhuis. In 1950 werden de Hervormde Kerk en de Pastorie weer gerestaureerd. De ambtswoning van de dominee, de Pastorie op sectie D nr. 958 aan de Markt, had in 1954 nummer A-286. In 1957 was de Pastorie verzekerd voor een bedrag van 50.000 gulden. In 2014 woonde de Beekse Burgemeester Ryan Palmen in de Pastorie of 'Predikantenwoning'. Op 17 januari 2022 kreeg ondergetekende een rondleiding in het historische pand en hij mocht enkele foto's in het monument maken. Terloops vroeg hij de restaurateurs van de firma om de reparaties en de vernieuwingen in dit waardevolle oude Beekse pand niet ... 'te bont' te maken!

Cornelis Otten schreef in 1717 in het Latijn 'Me Fecit' op de hanenbalk

Bij de bouw van de Lodewijkskerk werd de Pastorie flink 'ingekort'

